

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
1		mr. D.J. Rijken	1 maart 2022

Onderwerp
Evaluatie pilot: Bibob beschermd wonen

Geachte leden van de raad,

In 2020 heeft het college besloten om als eerste gemeente in Nederland bij wijze van pilot de Wet Bibob toe te passen in het sociaal domein, en meer specifiek op subsidieaanvragen beschermd wonen. In deze brief informeren wij u over de tussentijdse resultaten van de pilot en over een bredere toepassing van het Bibob-instrumentarium in het sociaal domein.

Pilot

Wij zetten hoog in op de aanpak van zorgfraude, omdat juist het zorggeld bedoeld is voor de meest kwetsbare inwoners. Daarom moet zorggeld naar de zorg en mag het niet verdwijnen in de zakken van malafide zorgondernemers. Vanuit de wens om zorgondernemers aan de poort te screenen, om zodoende de bonafide zorgondernemers te scheiden van de malafide zorgondernemers, passen wij voor het subsidiejaar 2022 bij wijze van pilot een Bibob-onderzoek toe op subsidies beschermd wonen. Wij willen hiermee voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van zorggelden en dat onterecht verkregen zorggeld met veel inzet en kosten wordt teruggevorderd.

De pilot heeft inzicht gegeven dat het nuttig is om zorgaanbieders die een subsidie beschermd wonen aanvragen, standaard te screenen via een integriteitstoets in het kader van de Wet Bibob. Verder heeft de pilot ons het inzicht gegeven dat het Bibob-instrumentarium op meer plekken bruikbaar is in het sociaal domein.

Preventief middel

Allereerst merken wij op dat een Bibob-onderzoek niet geschikt is om in een concreet geval te achterhalen of zorggeld rechtmatig is besteed. Toezicht op de kwaliteit en rechtmatigheid van de zorg blijft dus belangrijk. Een Bibob-onderzoek is een preventief instrument, waarmee op basis van antecedenten van betrokken rechtspersonen en natuurlijke personen vooraf een risico-inschatting wordt gemaakt. Het verleden bepaalt derhalve het risico voor de toekomst. De screening vooraf en de controle achteraf zijn als het ware communicerende vaten.

Tussentijdse resultaten

De gemeente Almelo verleent als centrumgemeente jaarlijks twaalf miljoen euro aan subsidies beschermd wonen. In het subsidiejaar 2021 hebben achttien aanbieders een subsidie beschermd wonen aangevraagd. Alle aanbieders zijn onderworpen aan een Bibob-onderzoek, waarbij de integriteit van de zorgbestuurders centraal stond.

Van de achttien aanbieders zijn vier aanbieders nader onderzocht. Één zorgaanbieder verzweeg criminele antecedenten en weigerde aanvullende gegevens te verstrekken. De aanvraag van deze zorgaanbieder is buiten behandeling gelaten. Over één zorgaanbieder is advies gevraagd aan het

Landelijk Bureau Bibob. Uit het advies is naar voren gekomen dat er sprake is van een 'mindere mate van gevaar'. Deze terminologie is afkomstig uit de Wet Bibob. Op grond van het advies van het Landelijk Bureau Bibob hebben wij besloten de subsidie te verstrekken, maar onder zeer stringente voorwaarden. Met de overige twee aanbieders zijn verificatiegesprekken gevoerd waaruit bleek dat geen verdere beletselen aanwezig zijn.

Sociaal domein

Sinds de wijziging van de Wet Bibob op 1 augustus 2020 is het mogelijk om het Bibob-instrumentarium in te zetten bij de inkoop (aanbestedingen). Deze verruiming maakt het mogelijk om bij de voorbereiding van beslissingen over overheidsopdrachten, zorgondernemers vooraf te screenen en malafide zorgondernemers uit te sluiten.

Om zorgfraude effectief te bestrijden hebben wij al geruime tijd de wens uitgesproken om de Wet Bibob toe te passen op de inkoop. De resultaten van de pilot geven aanleiding om de Wet Bibob breder binnen het sociaal domein in te zetten. De komende tijd onderzoeken wij waar binnen het sociale domein de Wet Bibob verder wordt toegepast, en wij zullen dit borgen in een nieuw inkoopbestek.

Conclusie

Mede dankzij de inzet van de Wet Bibob waren wij al een aantal jaar malafide ondernemers uit onze gemeente. Met de uitbreiding van de Wet Bibob in het gehele sociale domein zetten wij belangrijke stappen in het aan de poort weren van malafide zorgondernemers.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

Tussentijdse evaluatie (eindevaluatie begin 2023):

Pilot Bibob*inzetten tegen zorgfraude

3 uitgangspunten van het gemeentebestuur

1

Zorggeld moet naar de zorg

2

Van repressief naar **preventieve controle**

3

Drempels opwerpen voor malafide aanbieders

3 centrale onderzoeksvragen

Bibob als vast onderdeel van subsidieverlening beschermd wonen? **JA**

Bibob bruikbaar op meer plekken in het sociale domein? **JA**

Voorkomt Bibob fraude? **JA**

Bedenk wel: Bibob gaat over Integriteit maar zegt niks over de kwaliteit van de zorg

Conclusie: Bibob invoeren als standaard onderdeel aanbesteding zorg. Uitvoering via een **quickscan***

Om zorgfraude effectief te bestrijden begint de aanpak daarvan in Almelo bij de inkoop. In een pilot onderzocht de gemeente of het effectief is om zorgaanbieders die subsidie voor beschermd wonen aanvragen, standaard te screenen via een integriteitstoets in het kader van de Wet Bibob.

De pilot screent de integriteit van zorgaanbieders via:

Gesloten en open bronnen

Bedrijfsstructuur en boekhouding

Bijvangst

Beter beeld bedrijfsvoering zorgaanbieder

Afschrikkende werking voor malafide zorgaanbieders

*** Wat is een quickscan?**

Controle van de aanbieders bij politie, justitie en belastingdienst.

1^e

gemeente die **Bibob** inzet om zorgfraude te voorkomen

1,5 miljard euro

Omvang beschermd wonen in **Nederland**

12 miljoen euro

subsidiebudget beschermd wonen centrumgemeente Almelo

18

aanbieders beschermd wonen

4 keer

nader onderzoek, waarvan 1 adviesaanvraag landelijk bureau **Bibob**